

МИНИСТЕРСТВО ТРАНСПОРТА И СВЯЗИ УКРАИНЫ

**ГОСУДАРСТВЕННАЯ АДМИНИСТРАЦИЯ
ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНОГО ТРАНСПОРТА УКРАИНЫ
(УКРЗАЛИЗНЬЦЯ)**

**ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ЭКОНОМИКО-
ТЕХНОЛОГИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ ТРАНСПОРТА
(ГЭТУТ)**

**НАУЧНО-ТЕХНИЧЕСКОЕ ОБЩЕСТВО
ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНИКОВ УКРАИНЫ**

МАТЕРИАЛЫ
Третьей Международной
научно-практической конференции
«ПРОБЛЕМЫ ЭКОНОМИКИ И
УПРАВЛЕНИЯ НА
ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНОМ
ТРАНСПОРТЕ»

—

ЭКУЖТ 2008
23-27 июня 2008 года, г. Судак

КИЕВ – 2008

УДК 656:62

Рекомендовано к печати Ученым советом
Государственного экономико-технологического университета транспорта
(протокол № 10 от 29.05.2008 г.)

Проблемы экономики и управления на железнодорожном транспорте: Материалы Третьей
Международной научно-практической конференции. – К.: ГЭТУТ, 2008.– 471 с.

ISBN 978-966-2197-06-8

Издание содержит материалы Третьей Международной научно-практической конференции «Проблемы экономики и управления на железнодорожном транспорте». Изложенные материалы содержат постановку задач и их решения в научной и практической сфере экономики и управления на железнодорожном транспорте. Основной темой данного издания есть реформирование и развитие железнодорожного транспорта. Авторами тезисов являются ученые, специалисты-практики, аспиранты, представители государственных и коммерческих структур.

Для научных работников, преподавателей, аспирантов, студентов и специалистов транспортной отрасли.

Редакционная коллегия:

Бакаев О.О. – д-р экон. наук, проф., академик Национальной академии наук Украины, засл. деятель науки и техники Украины, академик Транспортной академии Украины, заместитель директора Международного научно-учебного Центра информационных технологий и систем Национальной академии наук Украины и Министерства образования и науки Украины;

Гурнак В.М. – д-р экон. наук, профессор кафедры „Экономика предприятий транспорта” Государственного экономико-технологического университета транспорта (заместитель главного редактора);

Дёмин Ю.В. – д-р техн. наук, проф., академик Транспортной академии Украины, научный руководитель Отраслевой научно-исследовательской лаборатории перспективного подвижного состава и специальной техники (заместитель главного редактора);

Джус Ю.Н. – канд. экон. наук, заместитель генерального директора Государственной администрации железнодорожного транспорта Украины (заместитель главного редактора);

Духно Н.А. – д-р юрид. наук, проф., директор Юридического института Московского государственного университета путей сообщения;

Зубко А.П. – канд. техн. наук, начальник Главного управления развития и технической политики Государственной администрации железнодорожного транспорта Украины (заместитель главного редактора);

Кельрих М.Б. – д-р техн. наук, проф., член-кор. Транспортной академии Украины, заведующий кафедрой „Вагоны” Государственного экономико-технологического университета транспорта;

Макаренко М.В. – д-р экон. наук, проф., академик Транспортной академии Украины, директор Департамента железнодорожного транспорта Министерства транспорта и связи Украины;

Мироненко В.К. – д-р техн. наук, проф., академик Транспортной академии Украины, проректор по научной работе Государственного экономико-технологического университета транспорта, директор научно-исследовательского института проблем развития транспорта;

Пилипчук О.Я. – д-р биол. наук, проф., академик Международной академии безопасности жизнедеятельности, заведующий кафедрой «Экология и безопасность жизнедеятельности» Государственного экономико-технологического университета транспорта;

Пичкур Т.В. – канд. истор. наук, доцент, академик Международной академии безопасности жизнедеятельности, заместитель директора научно-исследовательского института проблем развития транспорта Государственного экономико-технологического университета транспорта;

Родионов И.В. – начальник финансово-экономического отдела Департамента железнодорожного транспорта Министерства транспорта и связи Украины;

Семчик В.И. – д-р юрид. наук, проф., академик Академии правовых наук Украины, член-кор. Национальной академии наук Украины, заведующий отделом Института государства и права им. В.М.Корецкого Национальной академии наук Украины (заместитель главного редактора);

Стасюк А.И. – д-р техн. наук, проф., заведующий кафедрой „Информационные системы и технологии” Государственного экономико-технологического университета транспорта;

Сыч Е.Н. – д-р экон. наук, проф., академик Транспортной академии Украины, первый проректор, заведующий кафедрой „Экономика предприятий транспорта” Государственного экономико-технологического университета транспорта (главный редактор);

Цветов Ю.М. – д-р экон. наук, проф., академик Транспортной академии Украины, директор Научного центра исследований экономических транспортных проблем, заведующий кафедрой «Учет и аудит» Государственного экономико-технологического университета транспорта.

Печатается в редакции авторов на языке оригинала.

Все торговые марки, названные или изображенные в издании, принадлежат их собственникам.

ISBN 978-966-2197-06-8

© Государственная администрация железнодорожного транспорта Украины, 2008

© Государственный экономико-технологический университет транспорта, 2008

розглядати їх як стратегічно сформовані підрозділи залізниці.

Укрзалізниця розподіляє фінансові кошти між усіма залізницями. Відповідно кожній залізниці необхідно перерахувати і розподілити кошти між усіма її дирекціями. Дирекції, в свою чергу, виконуючи безпосередньо свою роботу, повинні максимально примножувати доходи, збільшувати обсяги перевезень, для чого потрібно залучати перевізників вантажу та збільшувати показники пасажиро- і вантажообігу.

Таким чином, існування взаємовідносин між структурним підрозділом і залізницею є актуальним питанням, що потребує розгляду.

УДК: 656.2.001.73

Фоміна Т. В.

Українська державна академія залізничного транспорту

ЕКОНОМІЧНІ ПІДХОДИ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ РИНКОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ УКРАЇНИ

Профілююча роль залізничного транспорту в транспортній системі України передбачає постійний моніторинг його функціонального стану. Організаційні та управлінські проблеми, що існують сьогодні, потребують негайного вирішення, адже в майбутньому можуть виникнути незворотні негативні наслідки. Пошук шляхів вирішення проблеми галузі має ґрунтуватися на потребах ринкової економіки.

Ринкова трансформація залізничного транспорту можлива лише шляхом його реформування. Важливим стратегічним напрямком функціонування залізничного транспорту має бути підвищення інвестиційної і інноваційної привабливості залізниць за рахунок забезпечення росту їх конкурентоспроможності через удосконалення структури управління, адаптування тарифної політики до вимог споживача і держави та ін. Важливою умовою реалізації поставленої мети є створення відповідної досконалої та прозорої нормативно-правової бази.

Суб'єктами формування сучасної нормативно-правової бази функціонування залізничного транспорту виступають:

1. Верховна Рада України (Закони України).
2. Президент України (укази, розпорядження).
3. Кабінет Міністрів України (постанови, декрети).
4. Міністерство транспорту та зв'язку України (накази і розпорядження).
5. Центральні і територіальні органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування (розпорядження).
6. Укрзалізниця (накази).
7. Залізниці (накази).

Реалізація стратегічного напрямку реформування залізничного транспорту вимагає ряду змін діючого законодавства. Можна виділити необхідність таких рівнів змін:

- загальнодержавного;
  - транспортного.
-
-

Перший рівень має включати найбільш важливі закони України: “Про природні монополії”, “Про захист економічної конкуренції”, “Про захист прав споживачів”, “Про ліцензування певних видів господарської діяльності”.

Транспортний рівень змін нормативно-правової бази має містити закони України “Про транспорт”, «Про залізничний транспорт», «Про транзитні вантажні перевезення» тощо.

Комплексний підхід перебудови діючої нормативно-правової бази залізничного транспорту до умов реформування, на загальнодержавному та транспортному рівнях, дозволить забезпечити ефективне підґрунтя для реалізації ринкової трансформації залізниць в сучасних умовах економічних перетворень на державному рівні. Спрямованість на вимоги Директив ЄС значно прискорить процес євроінтеграції залізничної галузі України.

УДК 658.152: 656.2

Чебанова Н. В., Мінка В. Ф.

Українська державна академія залізничного транспорту

ПРОБЛЕМИ ІНВЕСТУВАННЯ НА ЗАЛІЗНИЧНОМУ ТРАНСПОРТІ

Существующие на сегодняшний день источники инвестирования предприятий железнодорожного транспорта не позволяют в необходимом объеме обновить основные фонды украинских железных дорог. Необходима перестройка системы управления железнодорожным транспортом на рыночных основах и привлечение средств инвесторов.

Україна – держава, яка має потужну, розгалужену транспортну систему. Доля продукції її підприємств в ВВП становить близько 10 %. Надійність перевезень, висока провізна здатність залізничних магістралей, мінімальний вплив на навколишнє середовище і порівняно низька собівартість дозволяє зробити висновок, що з усіх видів транспорту найбільш перспективним є залізничний. На сьогодні в загальному вантажообігу усіх видів транспорту (без урахування трубопровідного) його питома вага складає 88,7 %, у загальному пасажирообігу – 47,4 %. Основні його складові – це залізнична інфраструктура (колії, інженерні споруди, сигналізація, енергозабезпечення, системи блокування і управління рухом, пристрої телекомунікацій) і рухомий склад (локомотиви, вагони, дизель- та електропоїзди).

Для інвестування розвитку залізничного транспорту України в сучасних умовах існує 5 джерел фінансування: бюджетні інвестиції; власні кошти Укрзалізниці; кредити банків і міжнародних фінансових організацій; доходи від спільної діяльності; лізинг. На сьогодні для галузі характерна тенденція збільшення фізичного зносу і морального старіння основних фондів. Знос пасажирських вагонів складає у середньому близько 86 % на 01.2005 р. У 2005 р. близько 3000 (50 %) пасажирських вагонів та локомотивної тяги досягли віку понад межами

Савостенко Т.О. ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ УКРАЇНИ У КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ	154
Сергієнко М.М. РОЛЬ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ	156
Сидоренко І.В. ЗАЛІЗНИЧНИЙ ТРАНСПОРТ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ТРАНСПОРТНО-ДОРОЖНЬОГО КОМПЛЕКСУ РЕГІОНУ	157
Сич Є.М., Колесникова Н.М. АДАПТИВНО-ГАРМОНІЗАЦІЙНЕ ЦІНОУТВОРЕННЯ В ІНТЕГРАЦІЇ ЗАЛІЗНИЦЬ УКРАЇНИ ДО ЗАГАЛЬНОЄВРОПЕЙСЬКОЇ ТРАНСПОРТНОЇ СИСТЕМИ	159
Сонін М.В., Острроверх Н.М. ПЕРЕДУМОВИ ПРОВЕДЕННЯ ПРИВАТИЗАЦІЇ В УМОВАХ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ	160
Тимофєєва Т.О. ПРИНЦИПИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ	163
Толкачева Е.В. СИСТЕМА ОПЕРАТИВНОЇ ОТЧЕТНОСТІ – ЕЛЕМЕНТ КОНТРОЛЯ І ПЛАНУВАННЯ ПРИГОРОДНИХ ПЕРЕВОЗОК	164
Труханов Ю.П. ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ БЮДЖЕТУВАННЯ НА ЗАЛІЗНИЦЯХ УКРАЇНИ	166
Устинович Н.В. ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ДИРЕКЦІЇ ЗАЛІЗНИЧНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ ІЗ ЗАЛІЗНИЦЕЮ	168
Фоміна Т.В. ЕКОНОМІЧНІ ПІДХОДИ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ РИНКОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ УКРАЇНИ	169
Чебанова Н.В., Мінка В.Ф. ПРОБЛЕМИ ІНВЕСТУВАННЯ НА ЗАЛІЗНИЧНОМУ ТРАНСПОРТІ	170
Челядінова Н.Г. НАПРЯМКИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ НА ЗАЛІЗНИЧНОМУ ТРАНСПОРТІ	172
Чередниченко О.Ю. ПІВДЕННА ЗАЛІЗНИЦЯ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ТРАНЗИТНИХ ВАНТАЖНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ	173
Чередниченко О.Ю. ФІНАНСОВИЙ ЛІЗІНГ ЯК ЗАСІБ ОНОВЛЕННЯ РУХОМОГО СКЛАДУ ЗАЛІЗНИЦЬ	174
Шерепа К.М. СПРЯМОВАНІСТЬ НА УДОСКОНАЛЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ПРИМІСЬКИМИ ПЕРЕВЕЗЕННЯМИ	176
Широкова О.М. РЕСТРУКТУРИЗАЦІЯ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ	178
Шишкіна О.В. ВПЛИВ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИХ ФАКТОРІВ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ НА РОЗВИТОК МІСТОУТВОРЮЮЧИХ ПІДПРИЄМСТВ	180
